

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

LEVERING VAN ENTSTOFFEN EN ZO VOORT

Door het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid kunnen thans, behalve de in *Wenken en Inlichtingen*, uitgave 1 Januari 1951, opgegeven producten, de volgende praeparaten worden afgeleverd:

Entstoffen: Tetanus P.T., Kinkhoest-Diphtherie P.T., Kinkhoest-Diphtherie-Tetanus P.T.

Diagnostische reagentia: Haemolytische amboceptor tegenover schapenerythrocyten, geconserveerd caviacomplement.

Over enkele maanden zullen ter beschikking komen:

Entstoffen: Diphtherie-Tetanus P.T.

Diagnostische reagentia: Runderhartextract voor de reactie van WASSERMANN, modificatie-KOLMER; idem, modificatie-EAGLE. Runderhartextract voor de vlokingsreactie volgens KAHN; idem volgens KLINE; idem volgens MEINICKE.

In verband met verbeterde technische voorzieningen is het thans mogelijk diphtherie antitoxine in moderne gezuiverde vorm te produceren. Het tot nu toe afgeleverde buitenlandse product zal daarom geleidelijk worden vervangen door het eigen praeparaat.

Utrecht, 22 November 1951

De Directie,
dr. A. C. BRANDWIJK

EEN BIJZONDER GEVAL VAN LEPRA NERVOSA

Met belangstelling nam ik kennis van de publicatie: „Een bijzonder geval van lepra nervosa” door collega J. H. VAN MEURS. Wat ik hierin mis, is de vermelding van de resultaten van de „tests” op de huidafwijkingen: de pilocarpine-, de histamine- en de priscol-proef; wel werd gememoreerd dat „de geïnfilteerde huidgebieden... anhidrotisch waren”. Naar mijn mening zijn deze proeven bewijzend voor lepra.

Het bestaan van de „pigmentverschuivingen aan de huid van de extremiteiten, en de licht erythemateuze verheven plekken aan de romp, zijn aanwijzingen dat hier het „beginstadium van lepra” (MANSON, *Tropical diseases*) reeds lang voorbij is.

Ik zou niet graag de verantwoording op mij willen nemen voor een infectiemogelijkheid van een dergelijke verschrikkelijke ziekte.

Pulu si Tjanang, 2 November 1951.

H. KOPERBERG

De pilocarpineproef werd gebruikt voor het aantonen van de anhidrosis. Dat er sprake was van het beginstadium van lepra heb ik niet betoogd. Er waren immers bij voorbeeld oude naast „verse” efflorescenties. Voor de beoordeling van de infectiekansen raadpleegde ik de gerefereerde publicaties van GRAMBERG en SIMONS.

Voor alle zekerheid werd de patiënt overigens de eerste maanden geïsoleerd in de kliniek verpleegd, namelijk tot het neusuitstrijk- en het dikke druppelpraeparaat uit de oorlel negatief waren en de erythemateuze plekken van de huid waren verbleekt. Hij is bij policlinische controle thans bij herhaling negatief gebleken.

Amsterdam, 24 November 1951

J. H. VAN MEURS

LATE WERKINGEN VAN PSYCHOTRAUMATA

Het trof mij in de Clinische les van prof. RÜMKE: ¹⁾ dat een ethisch oordeel de instelling van de psychiater sterk bepaalde. Zo schreef prof. RÜMKE. „Is het niet in strijd met de menselijke waardigheid, stoornissen als ziekelijk te bestempelen, die ontstaan door diep menselijke conflicten”. Daargelaten of het aanbeveling verdient het begrip ziekte, dat vooral in de somatische geneeskunde een kenmerkende vorm kreeg, in de psychiatrie over te nemen, is het niet duidelijk waarom een ethische waardering ons er toe moet brengen om niet-ziekelijke stoornissen die eigenlijk uiting zijn van geperfectionneerdheid, aan te nemen. Op zichzelf zou dit nog niet zo erg zijn, indien er geen sprake was van een affec-

¹⁾ H. C. RÜMKE, *N.T.v.G.* 95, 2928, 1951.